

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Advies en onderzoek leefomgeving

Kwalificaties

- » **Onderzoeker leefomgeving**
- » **Adviseur leefomgeving**

Geldig vanaf

01-01-2019

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Gevalideerd door: Sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid
Op: 01-07-2018

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>5. Beroepsvereisten</u>	5
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	5
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	5
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	5
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	5
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	6
<u>11. Betrokkenen</u>	6
<u>12. Verblijfsduur 4 jaarig</u>	6
<u>13. Aanvullende informatie</u>	7
<u>14. Certificaten</u>	7

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Advies en onderzoek leefomgeving is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [Handhaver/toezichthouder](#)
- [Milieufunctionaris](#)

2. Examenprofielen

<http://kwalificaties.s-bb.nl/Handlers/CohortOutputLibrary.ashx?linkcode=5>

3. Arbeidsmarktinformatie

Het aanbod van opleidingen is vooral geconcentreerd in het zuiden van Nederland. Door voorspelde groei van de werkgelegenheid (mede door vergrijzing van het huidige werknemersbestand) is toeloop van studenten te verwachten.

SBB publiceert arbeidsmarktinformatie (Kans op werk en Kans op stage). Voor actuele informatie verwijzen we naar de website van SBB.

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

Wet- en regelgeving

In de wet VTH (2016) is de vernieuwing van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving vastgelegd. Deze wet legt de basis voor de 29 omgevingsdiensten. In deze diensten worden de VTH-taken van provincies en gemeenten gezamenlijk voorbereid en uitgevoerd en wordt de VTH-expertise gebundeld. De wet VTH is verankering van de afspraken tussen de rijksoverheid, de provincies en gemeenten om de Vergunningverlening, het Toezicht en de Handhaving van het omgevingsrecht beter te organiseren. De wet regelt dat een basistakenpakket omgevingsrecht voortaan door de omgevingsdiensten wordt uitgevoerd. Gemeenten en provincies blijven wel bevoegd gezag voor deze taken. Door de bundeling van de uitvoering van taken en deskundigheid bij de omgevingsdiensten, wordt de kwaliteit verbeterd. De wet legt ook vast dat provincies en gemeenten hiervoor verordeningen moeten opstellen. In die verordeningen moeten de voorschriften over de gewenste kwaliteit van de vergunningverlening en handhaving van hun Wabo taken worden opgenomen. Ook zijn er in deze wet bepalingen opgenomen over informatie-uitwisseling en samenwerking tussen onder andere provincies, gemeenten, waterschappen, Openbaar Ministerie en de politie bij de uitvoering en de handhaving. De beroepsbeoefenaars worden dan ook breder opgeleid op dit gebied dan tot nu toe het geval was. Omgevingsdiensten doen een beroep op brede kennis. Wetgeving, systemen en protocollen voor onderzoek, metingen en saneringen spelen een grote rol in de werkwijze van de beroepsbeoefenaars. In toenemende mate is, naast de Nederlandse wet- en regelgeving, ook die van Europa van belang. Daarbij spelen onder meer het registreren en bewaken van emissies en de beperking ervan een belangrijke rol. Voorwaarde voor beroepsuitoefening zijn een brede scope en grondige kennis van wet- en regelgeving. Door politieke besluiten kan de prioritering in het werk veranderen, een flexibele beroepsbeoefenaar kan daarmee omgaan.

Naast de wet komt er ook nog een AMvB VTH, dit leidt tot een wijziging van het Besluit Omgevingsrecht. Het basistakenpakket zal hierin worden uitgewerkt. Ook zijn procescriteria opgenomen voor vergunningverlening en worden voorwaarden vastgelegd voor informatie-uitwisseling (Inspectie Milieu).

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Organisaties worden platter, teams werken zelfstandiger en medewerkers krijgen meer integrale verantwoordelijkheid voor hun werk en de output ervan. Er is een spanningsveld tussen de hoge eisen van productiviteit en kwaliteit en anderzijds die van de milieuwetgeving. De beroepsbeoefenaar advies en onderzoek leefomgeving kan met deze spanning omgaan.

Handhaving in het buitengebied krijgt steeds meer aandacht. Kenmerkend hier is de complexiteit van wet- en regelgeving, handhavende organisaties en diversiteit aan bevoegdheden. Het gaat hierbij om organisaties als de politie, gemeente, provincie, waterschappen, servicepunten handhaving, de algemene inspectiedienst, terreinbeheerders, wildbeheereenheden, vogelwachten, hengelsportverenigingen. Er zijn vier te onderscheiden milieuthema's: ruimtelijke ordening, water, flora en fauna en hygiëne en milieu. Voor de beroepsbeoefenaar betekent dit dat hij goed op de hoogte moet zijn van de wet- en regelgeving en de betreffende handhavende instanties.

Technologische ontwikkelingen hebben tot gevolg dat het werk van de onderzoeker en adviseur leefomgeving steeds complexer en meer geïntegreerd wordt. De beroepsuitoefening beperkt zich niet alleen tot de 'end of pipe' maar vindt overal in processen of trajecten plaats. De apparatuur waarmee de onderzoeker zijn werkzaamheden verricht wordt steeds geavanceerder. Een ander gevolg van de technologische ontwikkelingen is dat de beroepsbeoefenaars over veel meer informatie beschikken dan vroeger, over meer parameters en variabelen. Dit maakt het onderhouden van zorgsystemen complex.

In het werkveld Advies en onderzoek leefomgeving zijn nieuwe kwaliteitscriteria voor beroepsbeoefenaars van kracht geworden. Deze vragen aanpassingen van organisaties, van zittend personeel en stellen nieuwe eisen aan beginnende beroepsbeoefenaars van het werkveld.

Ook de (mondiale) aandacht voor duurzaamheid heeft consequenties voor het werk van en de eisen aan beroepsbeoefenaars.

De groei van de wereldbevolking, de toenemende schaarste aan grondstoffen en de klimaatverandering leiden tot een fundamentele verandering in onze economie. We zijn onderweg naar een duurzame, 'biobased economy'. De klassieke tegenstelling tussen ecologie en economie verliest zijn betekenis. Duurzaamheid is een noodzakelijke productievoorwaarde aan het worden. Met duurzaamheidsprincipes worden bedoeld: minder afhankelijk worden van delfstoffen en fossiele brandstoffen; afkomen van slecht afbreekbare kunststoffen of giftige stoffen voor mens en natuur; natuurlijke bronnen zo weinig mogelijk aantasten (voorraad schoon water, schone lucht en biodiversiteit); de voorraad arbeid en de voorraad welvaart eerlijk verdelen (hier en daar, noord en zuid, arm en rijk). Het betekent meer oog voor energiebesparing, duurzame energiebronnen, circulaire economy, biobased economy en cradle to cradle producten in een wereld waar de biodiversiteit gekoesterd wordt en waar sociaal economisch goed met elkaar wordt omgegaan. Duurzaamheid tracht te voorzien in de behoefte van de huidige generatie zonder het voor toekomstige generaties onmogelijk te maken in hun behoeften te kunnen voorzien. Dat betekent heel wat maar ondermeer ook het vinden van een optimum tussen people planet en profit ofwel tussen:

People: de deelnemer respecteert zichzelf, de eigen gemeenschap en andere culturen, streeft naar rechtvaardigheid en een evenwichtige verdeling van welzijn (met thema's als mensenrechten, eerlijk zakendoen, arbeidspraktijk en betrokkenheid bij en ontwikkeling van de gemeenschap).

Planet: de deelnemer waardeert en respecteert de natuur en haar natuurlijke hulpbronnen, is begaan met het welzijn van andere levende wezens en de planeet en gaat hier op verantwoordelijke wijze mee om. Thema's zijn bevolkingsgroei, klimaatverandering, energiebesparing, duurzame energie en grondstoffen, behoud biodiversiteit, kringlopen sluiten, leren uit de natuur.

Profit/Prosperity: de deelnemer erkent dat de economie moet kunnen draaien om te kunnen voorzien in banen, onze behoeften en ons welzijn. Thema's zijn arbeidspraktijk, eerlijk zakendoen, consumentenaangelegenheden en betrokkenheid bij en ontwikkeling van de gemeenschap).

5. Beroepsvereisten

N.v.t.

6. Bijzondere vereisten

Onderzoeker leefomgeving

Nee

Adviseur leefomgeving

Nee

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

N.v.t.

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

Beroepsbeoefenaars in het werkveld Advies en onderzoek leefomgeving kunnen via interne en externe opleidingen en door ervaring doorgroeien naar een adviserende, een beleidsmakende of een leidinggevende functie, bijvoorbeeld als projectleider. Daarnaast wordt het werkveld van de beroepsbeoefenaar breder; de implementatie van de Omgevingswet zal impact hebben op de beroepsuitoefening van met name zittend personeel. Beroepsbeoefenaars zullen een keuze maken voor meer specialisatie tijdens hun opleiding (via keuzedelen) of daarna.

De beroepsbeoefenaar kan een aansluitende hbo-opleiding gaan volgen, bijvoorbeeld Land- en Watermanagement of Milieukunde.

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud en beheer	Onderhouden en beheren van het kwalificatiedossier. Tevens worden gekeken of de koppeling van de keuzedelen nog past bij het kwalificatiedossier.	SBB	Vanaf het moment van vaststelling door het ministerie van OC&W
Keuzedelen ontwikkelen	Ontwikkelen keuzedelen	SBB samen met betrokken onderwijs en bedrijfsleven	Continu proces
Onderzoek actualisatie kwalificatiedossier	Evaluatie beroepsprofielen	Sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid en marktsegment Groen in samenwerking met	2022

		afdeling en ABD en K&E van SBB.	
Uitvoerbaarheid en relevantie kwalificaties	Monitoren aantal studenten en hun achtergronden + aantal opleidingslocaties	Sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid en marktsegment Groen in samenwerking met afdelingen ABD en K&E van SBB	2024

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

Ten opzichte van het vorige dossier is een beperkt aantal wijzigingen doorgevoerd. Om het dossier aan te passen aan de bredere werkprijktijk is de titel aangepast en de context van de beroepsuitoefening. Er is geanticiepeerd op veranderingen in het werkveld (door invoering van nieuwe wetgeving). Kennis en vaardigheden zijn geactualiseerd evenals (delen van) enkele werkprocessen.

11. Betrokkenen

Het dossier is herzien door de unit Kwalificeren en examineren van SBB.

Het bedrijfsleven is vertegenwoordigd door medewerkers van:

- Omgevingsdienst Midden Nederland
- DCMR
- Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard
- Gemeente Waalwijk
- Programmaraad deskundigheid omgevingsdienst

Het onderwijs is vertegenwoordigd door medewerkers van:

- Helicon Opleidingen
- Citaverde college
- Lentiz opleidingen
- Aeres groep

12. Verblijfsduur 4 jarig

Criteria SBB:

1. Nationale en internationale wet- en regelgeving (wettelijke beroepsvereisten)

In de wet VTH (2016) is de vernieuwing van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving vastgelegd. Deze wet legt de basis voor de 29 omgevingsdiensten.

De wet regelt dat een basistakenpakket omgevingsrecht voortaan door de omgevingsdiensten wordt uitgevoerd. Gemeenten en provincies blijven wel bevoegd gezag voor deze taken. Door de bundeling van de uitvoering van taken en deskundigheid bij de omgevingsdiensten, wordt de kwaliteit verbeterd. De wet legt ook vast dat provincies en gemeenten hiervoor verordeningen moeten opstellen.

De beroepsbeoefenaars worden dan ook breder opgeleid op dit gebied dan tot nu toe het geval was. Omgevingsdiensten doen een beroep op brede kennis. Wetgeving, systemen en protocollen voor onderzoek, metingen en saneringen spelen een grote rol in de werkwijze van de beroepsbeoefenaars.

2. Branchevereisten (al dan niet vastgelegd in cao's);

Niet bekend

3. Omvang van de te beheersen vakkennis en beroepsvaardigheden;

Het werk van de beroepsbeoefenaar is niet routinematig. De complexiteit van het werk is afhankelijk van de taken die hij uitvoert en van de omgeving waarin hij opereert. Het uitvoeren van onderzoek bestaat uit een aantal routinematige taken die volgens protocollen worden uitgevoerd. Het interpreteren van de onderzoeksresultaten, het adviseren over onder meer milieusaneringen en ondersteunen bij het optimaliseren is een meer complexe activiteit. Voor de beroepsbeoefenaar betekent dit dat hij een brede scope en kennis moet bezitten.

Hij heeft brede kennis en vaardigheden voor de uitoefening van het beroep en theoretische kennis van het werkveld nodig (onderzoeks- dan wel advieswerkzaamheden).

Bij de voorbereiding en uitvoering van saneringen zijn vaak de belangen van een bedrijf, opdrachtgever of de maatschappelijke belangen een complicerende factor. Ook zijn bij de taakuitvoering van de beroepsbeoefenaar de belangen van arbeidsomstandigheden, veiligheid en het milieu regelmatig strijdig met het belang van de opdrachtgever of de klant. Ook hier moet de hij goed mee om kunnen gaan en integere en verantwoorde keuzes maken. Op het gebied van (sociale) vaardigheden wordt daarom nogal wat verwacht. Hij wordt vaak met situaties geconfronteerd waarbij partijen tegenstrijdige belangen hebben of die conflicten kunnen oproepen. Met name de hoeveelheid stage die nu in de opleiding zit is daar zeker voor nodig. Ook de wisselende en soms tegenstrijdige wet- en regelgeving maakt het beroep complex.

4. Studeerbaarheid, uit te drukken in bijvoorbeeld programmeerbaarheid van het curriculum of de benodigde ontwikkeltijd van motorische en/of cognitieve vaardigheden.

De student moet een zekere mate van rijping hebben om in deze complexe situatie waarin belangen van partijen, politieke beslissingen en wisselende wet- en regelgeving een rol spelen, deskundig te kunnen handelen en de verantwoordelijkheden aan te kunnen. Daarvoor is brede kennis nodig. Het zich eigen maken van werken in dit veld vraagt tijd en kan niet versneld worden. De stage speelt hierbij een belangrijke rol.

5. Aard van de opleiding, vooral gericht op doorstroom naar hbo of vooral beroepsopleidend (eindonderwijs).

Beide aspecten moeten kloppen. Enerzijds moeten afgestudeerden startbekwaam zijn. Een afgestudeerde kandidaat met een diploma voldoet aan de opleidings- en beroepsvereisten.

Anderzijds heeft het groene hbo opleidingen Land- en Watermanagement of Milieukunde die een logisch vervolg zijn op het mbo. Het niveau van het mbo moet van dien aard zijn dat de deelnemer ook werkelijk kan aansluiten op het hbo.

De actuele verblijftijd van de meerderheid van studenten in een mbo-4 opleiding (op een substantieel aantal opleidingsinstellingen) is vier jaar.

13. Aanvullende informatie

N.v.t.

14. Certificaten

N.v.t.